

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 08
Rotel 0802

DOM
2007-03-06
Stockholm

Mål nr
T 3323-06

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Stockholms tingsrätts dom den 22 mars 2006 i mål T 9993-03, se bilaga A

KLAGANDE

Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ), 502010-9681
106 50 Stockholm

Ombud: Försäkringsjurist Lars von Sydow
Adress som ovan

MOTPART

LARS-ÅKE Mannkvist, XXXXXXXXXX
Astrakangatan 67
165 52 Hässelby

Ombud: Jur. kand. Ulf Jacobson
Maria Sandels gränd 4
112 69 Stockholm

SAKEN

Försäkringsersättning

HOVRÄTTENS DOMSLUT

- Hovrätten fastställer tingsrättens domslut.
- Hovrätten förpliktar Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag att ersätta Lars-Åke Mannkvist för rättegångskostnader i hovrätten med sextiosextusenåttahundratjugofem (66 825) kr, varav 46 200 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från denna dag till dess betalning sker.

Dok.Id 691674

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-700 34 00 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se	08-700 35 01	måndag – fredag 09:00-15:00

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (fortsättningsvis kallat Länsförsäkringar) har yrkat att hovrätten ogillar käromålet, befriar Länsförsäkringar från skyldigheten att utge ersättning för Lars-Åke Mannkvists rättegångskostnader vid tingsrätten samt förpliktar Lars-Åke Mannkvist att ersätta Länsförsäkringar för dess rättegångskostnader vid tingsrätten med där yrkat belopp.

Lars-Åke Mannkvist har bestritt ändringsyrkandena.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i hovrätten.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Parterna har åberopat samma grunder som vid tingsrätten. De har i allt väsentligt utvecklats sin talan i enlighet med vad som framgår av tingsrättens dom.

Lars-Åke Mannkvist, Helen Lidén, Ingrid Gehlin, Jaan Albo, Anders Rådling, Jaza Kader Saleh, Hugo Mellander, Charlotte Sachs och Bengt H Johansson har hörts på nytt. Förhöret med Monica Nylander har förebringats genom banduppspelning. Förhöret med Henrik Nesmark har, i utvalda delar, förebringats genom dels banduppspelning, dels uppläsning ur förhöret såsom det antecknats i tingsrättens dom. Den skriftliga bevisning som förebringades vid tingsrätten har förebringats även i hovrätten. Därutöver har Länsförsäkringar åberopat vissa delar ur Socialstyrelsens lägesbeskrivning "Förutsättningar för en svensk utvärdering av kirurgisk behandling vid långvariga besvär efter whiplashvåld."

I målet är ostridigt att Lars-Åke Mannkvist lider av de besvär som antecknats i tingsrättens dom.

Den fråga som hovrätten har att ta ställning till är om Lars-Åke Mannkvist gjort klart mer sannolikt att hans besvär härrör från personskada till följd av trafikolyckan den

3 februari 1994 än att det finns någon annan orsak till hans besvär. Ett sådant beviskrav skall enligt rättspraxis tillämpas i situationer då det föreligger särskilda svårigheter för en part att lägga fram fullständig bevisning om att andra skadeorsaker än den påstådda varit uteslutna (se t.ex. NJA 1991 s. 481 och NJA 1993 s. 764).

När det gäller Länsförsäkringars invändning att sammanstötningen mellan Lars-Åke Mannkvists och Jaza Kader Salehs bilar varit så lätt att det är osannolikt att Lars-Åke Mannkvist ådragit sig bestående besvär till följd därav ansluter sig hovrätten till tingsrättens bedömning. Det kan utifrån den utredning som lagts fram i målet alltså inte uteslutas att sammanstötningen varit så pass kraftig att den gett upphov till Lars-Åke Mannkvists besvär.

Vad därefter gäller tidpunkten för uppkomsten av besvären gör hovrätten följande överväganden.

Lars-Åke Mannkvist har i hovrätten berättat att han redan dagen efter olyckan kände smärta i nacke och ryggrad samt kände sig stel. Denna uppgift får stöd av vad Ingrid Gehlin, Helen Lidén och Anders Rådling har berättat. Enligt de två förstnämnda hade Lars-Åke Mannkvist svårt att ta sig ur sängen på morgonen efter olyckan och var tvungen att äta värktabletter. Han stannade enligt egen utsago hemma från arbetet några dagar, men återgick i tjänst med förhoppning om att smärtan skulle ge med sig. Han fortsatte dock att äta värktabletter. Enligt Helen Lidén och Anders Rådling syntes det på Lars-Åke Mannkvist att han hade varit med om något; han rörde sig stelt och gör det fortfarande.

Lars-Åke Mannkvist gjorde knappt tre veckor efter olyckan en anmälan om arbetsskada. Han uppgav i denna att han hade blivit påkörd bakifrån och att han upplevde besvär i bland annat hals, nacke och rygg. Lars-Åke Mannkvist har i hovrätten förklarat att han hade ont i nacken efter olyckan och gjorde anmälan för det fall besvären skulle förvärras.

Det finns mot bakgrund av vad som har framkommit om Lars-Åke Mannkvist besvär strax efter olyckan anledning att lägga mindre vikt vid den journalanteckning som

företagsläkaren Göran Redmo gjorde vid läkarbesöket den 13 december 1994 och som har ifrågasatts av Lars-Åke Mannkvist, nämligen "Inga besvär första halvåret".

Lars-Åke Mannkvist har varit sjukskriven på grund av värk och stelhet till och från under perioden 6 juni 1996 - 31 december 1996, då han slutade sin anställning på Posten. Han har även varit sjukskriven periodvis under åren 2001-2003. Det har i målet inte presenterats någon utredning som visar att Lars-Åke Mannkvist varit sjukskriven i någon nämnvärd omfattning före olyckan.

Lars-Åke Mannkvist har sedan november 2004 beviljats livränta för distorsion i halskotpelaren såsom godkänd arbetsskada.

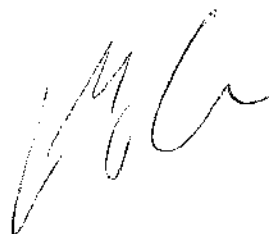
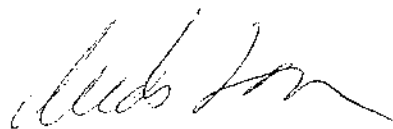
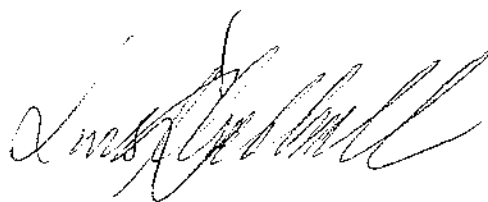

Nu anförda omständigheter, tillsammans med Lars-Åke Mannkvists ålder, talar starkt för att hans besvär härrör från trafikolyckan den 3 februari 1994. Det förhållandet att symptomen varierat i tiden efter olyckan, och till och med intensifierats, föranleder inte hovrätten att dra någon annan slutsats i förevarande fall.

Vid en samlad bedömning finner hovrätten alltså, i likhet med tingsrätten, att omständigheterna i målet är sådana att det framstår som klart mer sannolikt att alla de besvär som Lars-Åke Mannkvist idag uppvisar är en följd av trafikolyckan den 3 februari 1994 än att det är besvär som utvecklats oberoende därav.

Det är ostridigt att besvären motsvarar en invaliditetsgrad om 15 %. Tingsrättens dom skall således fastställas.

Vid denna utgång skall Länsförsäkringar ersätta Lars-Åke Mannkvist för hans rättegångskostnader i hovrätten. Om beloppet råder inte tvist.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B
Överklagande senast 2007-04-03.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Magnus Göransson, hovrättsrådet
Lars-Åke Olvall, tf. hovrättsassessorn Anders Larsson, referent, samt adjungerade
ledamoten My Olsson. Enhälligt.